

Тема: Дружба й перше кохання, вірність і перший поцілунок, дуель і перше побачення. Дитячі проблеми в дорослому житті, передані засобами гумору.. :
Характеристика образів Вітька Горобця, Федька Котигорошка, Галі Козачок.

Він був і є, як гумор, молодим,
А молодих, як сміху, наплотив.
Він їх творив — не з власного ребра,
А з гострого, веселого пера.
Бо є закон: ніколи Чемерис
Без усміху й не спав і... не журились.

Михайло Чхан

Перевіримо домашнє завдання – знання тексту! «Так» - «Ні»

1. Події відбуваються в селі Великі Чаплі (Так).
2. Головному герою Вітькові Горобцю 16 років (Ні).
3. Котигорошко вважав себе знавцем-теоретиком у написанні віршів (Ні).
4. Товариші зняли з опудала сомбреро, щоб співати Галі серенаду (Так).
5. Серенада не розтопила Галиного серця, бо хлопці погано співали (Ні).
6. Зілля баби Векли не допомогло приворожити Галю, тому що Вітька відмовився його пити(Ні).
7. Вітька Горобець ішов на перше побачення до Галі Козачок як на страту (Так).
8. Вітька з Федьком розчарувалися в Галі, бо дізналися , що вона пішла на побачення з іншим (Так).
9. Щоб помститися Петрові, хлопці відлупцювали його (Ні).
10. Вітька зрозумів, що теж подобається Галі, коли вона прибігла рятувати його з-під арешту(Так).
11. Коли Федько прийшов сватати Галю, її мама погодилася віддати дівчину (Ні).

12. На згадку про кохання Вітьки й Галі Федько залишив надпис на дереві: «Вітька + Галя» (Так).

До вічних проблем, які піднімає автор у творі «Вітька + Галя, або Повість про перше кохання», належать...

- Дружба (Вітька-Федько)
- Кохання (Вітька-Галя)
- Зрада (Вітька-Петро)

Оповідач дотепний та іронічний, але ставиться до своїх героїв доброзичливо й зі співчуттям.

Майстерно зображуючи комічні ситуації, автор використовує цілий арсенал прийомів комічного: створює смішні та парадоксальні ситуації; поєднує в розповіді комічне й драматичне, високий і низький стилі; вживає відповідну лексику та гру слів; поєднує невідповідність стилю мовлення й обстановки, у якій це сказано; натякає або вибудовує ланцюжок думок, що викликають смішні асоціації; перераховує різноманітні предмети в одному ряду; використовує спеціальні риторичні фігури тощо.

Теорія літератури (переписати в зошит):

Комічне — від грецького слова "комікос" — смішне. У сучасному вжитку цей термін є родовим поняттям для означення різноманітних відтінків смішного, все, що може викликати сміх, — об'єкт комічного.

Гумор —доброзичливо-глузливе ставлення до чого-небудь, спрямоване на викриття. Фізична або вербальна дія, яка має на меті розсмішити. Поняття гумору ґрунтується на спостережливості та аналітичності мислення, тому бути в доброму гуморі - бути спостережливим та мислити філософськи - підмічати єдність та боротьбу протилежностей в межах однієї сутності.

Сатира (лат. satira, від satura — суміш, усяка всячина) — особливий спосіб-художнього відображення дійсності, який полягає в гострому осудливому осміянні негативного.

Іронія(від гр. удавання) - це прихована насмішка над явищем чи особою, про які говорять у позитивному чи навіть у захопленому тоні, маючи на увазі зовсім протилежне з метою насмішки над цим(явищем чи особою).

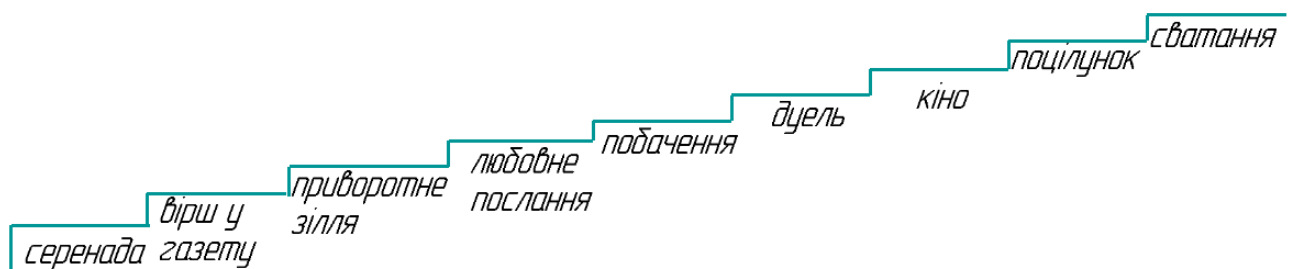
Художній образ - це узагальнена і разом з тим конкретна картина людського життя чи навколишнього світу, що створена творчою уявою митця. Мета образу: передати загальне через одиничне, не наслідуючи дійсність, а відтворюючи її.

Художні засоби (зображально-виражальні) — сукупність прийомів, способів діяльності письменника, за допомогою яких він досягає мети — творить художньо-естетичну вартість..

Знайди відповіді на запитання (усно)

- Хто такий цирульник?
- Які засоби комічного вживає автор для опису «побутової революції» у селі Великі Чаплі?
- Як проходила й чим закінчилася стрижка Вітьки Горобця в діда Левонтія?
- Як Федько добував для друга гроші, щоб той повів дівчину в кіно?
- Як міліціонер Грицько Причепка загладив провину свого коня?
- Про що мріяв Вітька, очікуючи Галю на побачення? Як його мрія ледь не здійснилася й чим трохи зіпсувала побачення? (Історія з левом.)
- Чому Галя запитала Вітьку, скільки буде двічі по два?
- Для чого Вітька запалив при Галі цигарку й до чого це призвело?
- Що зіпсувало ефект від кінокартини, яку дивилися Вітька з Галею та їхні односельці? (Будильник у Вітьчиній кишені.), а потім перший поцілунок?
- Розкажіть по пригоді Федька з подарунком для Галі, сливами та комірником Сидором Гускою
- Яких висновків дійшов Федько, спостерігаючи за розвитком стосунків Вітьки з Галею, і чим це підкріпив теоретично та практично? (Дібрав прислів'я про кохання та одруження; вирішив, що Вітька повинен якщо не одружитися з Галею, то хоча б заручитися, посвататися.)
- Розкажіть про обряд сватання, який провів Федько, та що з того вийшло.
- Як Федько вирішив залишити слід в історії від Вітьчиного кохання до Галі?

Вчинки Вітька до серця коханої

СМІШНЕ Й СУМНЕ В ПОВІСТІ «ВІТЬКА + ГАЛЯ...»

Смішне: наслідування Федьком книжних романів; комічні ситуації із серенадою, листом до редакції, приворотним зіллям та ін.

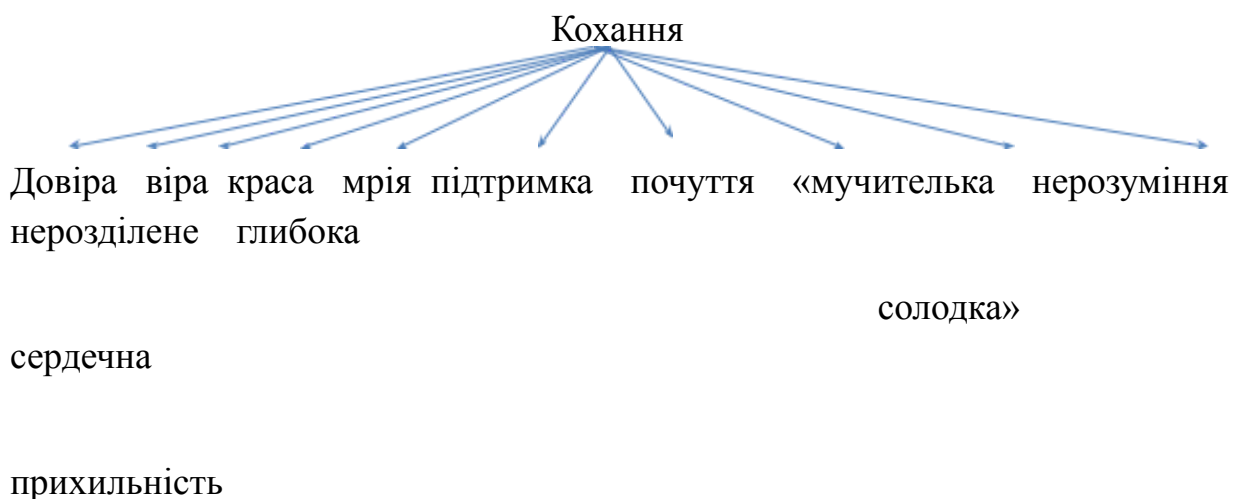
Сумне : стан побутового обслуговування на селі; бідність селян; обмежені можливості культурного розвитку, дозвілля; виготовлення небезпечних іграшок та їхнє використання; обмундирування міліціонерів .

Характеристика образів Вітька Горобця, Федька Котигорошка, Галі Козачок.

Серед усіх чудес світу найбільше чудо – це кохання. Якби запитали людину, чи згодна вона прожити життя, не пізнавши цього почуття, я думаю, бажаючих не було б. І навіть якби запропонували вибрати щось одне серед таких цінностей, як гроші, влада, слава й кохання, то переважна більшість вибрала б останнє.

Так що ж таке кохання, щастя, життя? Над цими питаннями людство міркує стільки, скільки існує.

Скласти свій асоціативний куц до слова «кохання». Приклад.

Цитатна характеристика головних героїв твору (передивіться та запам'ятайте)

Вітька Горобець

- Вітька — високий, худий, з рідким білявим чубчиком — не міг і хвилини спокійно всидіти на місці. Запальний і рвучкий...
- Він вродився балакучий, як сорока, може годинами безугавно тріскотіти.
- Перше хвилювання потроху зникає. До хлопця знову повертається здатність мислити, говорити.

- Вітька все кружляє й кружляє між вербами. На ньому нові (сині в смужечку) штани й жовті рипучі черевики. Рукава білої сорочки по-парубочому закачані по лікті. На голові — бокс (таки домучив клятий Левонтій!), білявий чубчик непокірно стовбурчиться.
- Хлопцеві так хочеться утнути щось героїчне, щось таке лицарське. Безперечно, на очах у дівчини. Щоб побачила, який він сміливий та відважний.
- Ой, який же ти замурзаний! — сплеснула руками. — І вуха у сажі, герою ти мій сміливий, орлику відважний! Ти, мов той лев, накинувся на вогонь.

Федько Котигорошко

- Маленький товстий і флегматичний Федько мусив бігати за ним підтюпцем. Цей дванадцятилітній опецьок (якого за смаглявість по-вуличному називали Жучком), здавалося, не ходив, а котився на своїх коротеньких ногах. По-третє, старша Федькова сестра працювала бібліотекаркою в сільському клубі, і Федько змалку мав доступ до тих книжок, яких дітям суворі педагоги не рекомендували давати. Федько вибирав книги на свій смак і ковтав їх десятками. Міг терпляче лежати на одному боці цілий день і ще терплячіше читати семисотсторінковий роман, від обсягу якого у Вітьки йшов мороз по спині. І хоч часто Федько не розумів прочитаного, але це не відбивало в нього охоти до читання. Особливо багато читав Котигорошко про кохання і вважав себе в цій ділі знавцем-теоретиком.
- Федько знову був Федьком: флегматичним, спокійним, добродушним і вайлуватим.
- Що в мене на думці, те в тебе на язиці. Чистісінький тобі Вольф Мессінг!
- Що він язикатий — знала, але щоб так складно небилиці плести... А щоки горять... Ах, які капосні щоки, так і горять, горять... Ну й утнув же Федько!

Галя Козачок

- Раптом Вітька оторопіло застиг на місці: з бічної вулички, широко усміхаючись, прямо на них ішла Галя Козачок. Ні, вона не йшла, а наче аж пливла, ледь торкаючись землі стрункими ногами в білих черевичках та гордо несучи маленьку голівку з товстою косою.
- Яка ж вона гарна!.. Куди він раніше дивився, куди?.. О сліпець!.. О великий сліпець!.. І добре, що хоч вчасно прозрів!
- Ніби сонце вкотилося до сарая. На порозі з'явилася Галя Козачок.
- Вона підходила до нього, струнка й висока, в білому-білому платті, зашаріла від швидкої ходи, а очі сяли ніяково й радо.

- Щоправда, Галя — дівчина не з лякливих. Сам Причепа колись потиснув їй руку і подякував за відвагу. Він тоді їхав велосипедом мимо колгоспної ферми, звідти вискочив бугай Кордебалет.

Петро Білий

- Городом йшла Галя, його Галя із сином чаплівського фінагента Петром Білим! Вона весело сміялася до нього, і Петро теж сміявся. Отой завжди прилизаний, напахчений одеколоном мамин синок, Петро Білий. Отой Петро Білий, ябеда і боягуз, хвастун і брехун, якого Вітька терпіти не міг.
- Боягуз він нікчемний, а не Петро! Хвастун заячий! Та зроду-віку не повірю, щоб Галя його покохала

Домашнє завдання

Завдання 1. Таблиця до образу героя

Група 1. (дівчата) Заповнити таблицю, указавши анкетні дані Вітька.

Зовнішні риси, вік	
Внутрішні риси	
Таланти	
Мрії та прагнення	

Група 2. (хлопці) Заповнити таблицю, указавши анкетні дані Галі.

Зовнішні риси, вік	
Внутрішні риси	
Таланти	
Мрії та прагнення	

Група 3. (для всіх) Заповнити таблицю, указавши анкетні дані Федька.

Зовнішні риси, вік	
Внутрішні риси	
Таланти	
Мрії та прагнення	

Завдання 2. Творче конструювання.

Група 1 (дівчата)

Скласти сенкан до образу Галі.

Група 2 (хлопці)

Скласти сенкан до образу Вітька.